

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2013

CONVOCATORIA: JUNIO 2013

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2 punts).

L'alumne ha d'advertir les marcades diferències entre les dues fotografies.

- a) El port de la vegetació, forestal caducifoli, la primera; arbustiva, la segona (0,5 punts).
- b) La cobertura, tancada i oberta, respectivament (0,5 punts).
- c) L'alumne ha d'identificar un bosc caducifoli, típicament atlàntic, en la primera fotografia.
En la segona, una vegetació mediterrània litoral de condicions pràcticament desèrtiques (0,5 punts).
- d) Finalment, ha de localitzar adequadament els territoris sobre els quals s'estenen: la cornisa cantàbrica des de Galícia als Pirineus per al bosc atlàntic; i el litoral de Múrcia i Almeria, per a la vegetació semidesèrtica (0,5 punts).

Qüestió 2^a (3 punts).

L'alumne ha de comentar distints aspectes sobre les mitjanes climàtiques, l'evolució dels valors mensuals i la relació termopluiomètrica.

- a). La variació en la mitjana de temperatures, amb dos climogrames, B i C, amb valors mitjans elevats, per damunt dels 17 °C, i el A, amb valors per davall dels 14 °C (0,75 punts).
- b) Els totals de precipitació, encara més contrastats, amb valors per damunt de 1.000 mm en el A, dins de l'Espanya humida; per davall de 300 mm en el B, propi de l'Espanya semiàrida; i, finalment, lleugerament superiors a 400, en el C, dins de l'Espanya seca (0,75 punts).
- c) En relació amb les pluges, la regularitat i la constància de les pluges, sense presència d'estació seca en el climograma A; l'escassetat de les pluges en la gràfica B, la qual cosa determina que quasi tots els mesos siguen secs; i el climograma C, amb màxims a la primavera i tardor, amb un estiu amb tres mesos secs (0,75 punts).
- d) Amb aquestes conclusions, ha d'identificar un clima atlàntic en el climograma A; un clima semiàrid en el B; un clima mediterrani, en el C (0,75 punts).

Qüestió 3ª (2 punts).

L'alumne ha de vincular la fotografia 1 amb el climograma A, ja que el bosc atlàntic caducifoli es relaciona amb àrees de precipitacions freqüents i abundants, amb hiverns suaus i estius humits (1 punt).

D'altra banda, ha de relacionar la fotografia 2 amb el climograma B. Tant com a mitjana anual com en els seus totals anuals, mostra les condicions d'aridesa necessàries per a la vegetació arbustiva dispersa i port baix (1 punt).

No es puntuarà la resposta que no incloga el necessari raonament climàtic.

Qüestió 4ª (3 punts).

L'alumne ha de comentar:

- a) Els factors climàtics: la llum solar, fonamental en la nutrició de les plantes que es veuen obligades a adaptar-se a les seues variacions; la temperatura, que determina una sèrie de processos químics i influeix en la circulació de la saba; i a través de les precipitacions, l'aigua, la disponibilitat o dèficit, l'estacionalitat, el contingut en sals o nutrients, o l'estat en què es presenta (1 punt).
- b) Factors edàfics, amb una gran quantitat d'interaccions entre sòl i vegetació, amb espècies exigents d'un sòl profund i altres que sobreviuen en la mateixa roca (1 punt).
- c) Factors topogràfics, destacant l'altitud que determina els pisos bioclimàtics, i l'exposició, amb contrastos quant a vents i radiació solar. (1 punt).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2013

CONVOCATORIA: JUNIO 2013

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Cuestión 1ª (2 puntos).

El alumno deberá advertir las marcadas diferencias entre las dos fotografías.

- a) El porte de la vegetación, forestal caducifolio, la primera; arbustiva, la segunda (0,5 puntos).
- b) La cobertura, cerrada y abierta respectivamente (0,5 puntos).
- c) El alumno deberá identificar un bosque caducifolio, típicamente atlántico, en la primera fotografía. En la segunda, una vegetación mediterránea litoral de condiciones prácticamente desérticas (0,5 puntos).
- d) Por último, deberá localizar adecuadamente los territorios sobre los que se extienden: la Cornisa cantábrica desde Galicia a los Pirineos para el bosque atlántico; y el litoral murciano-almeriense, para la vegetación semi-desértica (0,5 puntos).

Cuestión 2ª (3 puntos).

El alumno ha de comentar distintos aspectos sobre los promedios climáticos, la evolución de los valores mensuales y la relación termopluviométrica.

- a). La variación en el promedio de temperaturas, con dos climogramas, B y C, con valores medios elevados, por encima de los 17 °C y el A, con valores, por debajo de los 14 °C (0,75 puntos).
- b) Los totales de precipitación, aún más contrastados, con valores por encima de 1.000 mm en el A, dentro de la España húmeda; por debajo de 300 mm en el B, propio de la España semiárida; y finalmente ligeramente superiores a 400, en el C, dentro de la España seca (0,75 puntos).
- c) En relación con las lluvias, la regularidad y la constancia de las lluvias, sin presencia de estación seca en el climograma A; la escasez de las lluvias en la gráfica B, lo que determina que casi todos los meses sean secos; y el climograma C, con máximos en primavera y otoño, con un verano con tres meses secos (0,75 puntos).
- d) Con estas conclusiones, deberá identificar un clima atlántico en el climograma A; un clima semiárido en el B; un clima mediterráneo, en el C (0,75 puntos).

Cuestión 3ª (2 puntos).

El alumno deberá vincular la fotografía 1 con el climograma A, ya que el bosque atlántico caducifolio se relaciona con áreas de precipitaciones frecuentes y abundantes, con inviernos suaves y veranos húmedos (1 punto).

Por otro parte, ha de relacionar la fotografía 2 con el climograma B. Tanto en promedio anual como en sus totales anuales, muestra las condiciones de aridez precisas para la vegetación arbustiva dispersa y porte bajo (1 punto).

No se puntuará la respuesta que no incluya el necesario razonamiento climático.

Cuestión 4ª (3 puntos).

El alumno deberá comentar:

- a) los factores climáticos: la luz solar, fundamental en la nutrición de las plantas que se ven obligadas a adaptarse a sus variaciones; la temperatura, que determina una serie de procesos químicos e influye en la circulación de la savia; y a través de las precipitaciones, el agua, su disponibilidad ó déficit, su estacionalidad, su contenido en sales o nutrientes, o el estado en que se presenta (1 punto).
- b) Factores edáficos, con una gran cantidad de interacciones entre suelo y vegetación, con especies exigentes de un suelo profundo y otras que sobreviven en la misma roca (1 punto).
- c) Factores topográficos, destacando la altitud que determina los pisos bioclimáticos, y la exposición, con contrastes en cuanto a vientos y radiación solar. (1 punto).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2013	CONVOCATORIA: JUNIO 2013
GEOGRAFIA	GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2,5 punts).

L'elaboració correcta de les línies interiors del gràfic suposarà 0,5 punts. (En el cas d'elaborar un altre tipus de gràfic que no siga el sol·licitat però que permeta observar l'evolució temporal de la variable -per exemple, gràfic de barres-, es podrà qualificar amb fins a 0,25 punts.) La realització correcta d'un eix de coordenades temporal i un altre de valors suposarà fins a 0,5 punts més. El gràfic ha de comptar així mateix amb les seues corresponents llegenda, títol i font (uns altres 0,25 punts). L'explicació correcta de la tendència expressada en el gràfic, especialment el comportament diferencial entre el turisme procedent d'Europa i el de l'arribat des de la resta del món, i també el marcat origen europeu de la demanda i el fort descens després de 2007, serà valorat fins amb 1,25 punts.

La netedat, la claredat i l'ajust de proporcions seran considerades per a atorgar la màxima puntuació en cada cas.

Qüestió 2^a (2 punts).

L'alumne ha d'explicar les diferències a partir de les diferents relacions expressades en cada mapa: en el primer, amb el volum demogràfic de cada província; en l'altre, amb la seua extensió (0,5 punts). Per això, l'expressió de les diferències haurà de basar-se en una correcta identificació de les províncies i entorns geogràfics citats, tant a l'hora d'expressar les zones amb major incidència del turisme des de qualsevol punt de vista (fins a 0,5 punts), com d'aquelles on les diferències puguen ser més acusades entre ambdós mapes -cas d'algunes províncies rurals de poca població, però també de les grans concentracions metropolitanes- (uns altres 0,5 punts). La capacitat per a expressar aquestes diferències de manera sistemàtica i ordenada, establint similituds entre distints territoris complementarà els altres 0,5 punts restants.

Qüestió 3ª (2,5 punts).

L'alumne pot enfocar la qüestió des de distints angles, però sempre explicar que el turisme no afecta de la mateixa manera als distints territoris, ja que els recursos disponibles (el bon clima, l'aigua, la neu, la muntanya, el patrimoni cultural...) no són iguals. Una bona explicació en aquest sentit suposarà 1 punt. Al mateix temps, haurà de considerar que una infraestructura hotelera de semblant nombre de places no suposa el mateix impacte econòmic en una zona molt poblada i d'economia molt diversificada que en una altra demogràficament deprimida o d'escassa industrialització, com en algunes de l'interior muntanyós (0,75 punts). Si a més és capaç de determinar les àrees de major concentració turística -tant espacialment com pel seu impacte econòmic, cas de les illes- es podran atorgar els 0,75 punts restants. Aportar matisos complementaris, com ara la comprensió que el sector turístic no està compost només pels estrangers que acudeixen en busca del sol i el mar càlid sinó que també hi ha un fort component nacional (més visible en àrees interiors), o comentar com el turisme ha servit per a dinamitzar alguns espais rurals d'escassa ocupació no primari, podrà compensar alguna carència en els aspectes anteriors.

La claredat expositiva també pot ser tinguda en compte en aquest aspecte.

Qüestió 4ª (3 punts).

Es valorarà que l'alumne indique les aportacions del turisme a l'economia i a la societat espanyola; ha de destacar l'efecte en la balança de pagaments, la incidència en l'ocupació directa, el foment d'activitat en altres sectors (com ara la construcció, el comerç...), el desenvolupament dels transports, la transformació de la vida quotidiana, l'arribada de noves modes i costums, la millora del patrimoni cultural... (fins a 1,5 punts).

Quant als punts forts d'Espanya com a destí podran citar des de la combinació de zones de clima benigne i nivell de vida desenvolupat a la proximitat a la demanda, passant pel seu variat patrimoni cultural de qualsevol tipus (de paisatges a monuments, passant per gastronomia i festes) (fins a 0,75 punts). Quant a possibles aspectes negatius, l'encariment dels preus, la construcció massiva i el deteriorament mediambiental, la competència d'altres destins emergents... (fins a 0,75 punts).

Per a aconseguir les qualificacions màximes, es valorarà l'exposició ordenada i estructurada i la fonamentació de les respostes.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2013

CONVOCATORIA: JUNIO 2013

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

La elaboración correcta de las líneas interiores del gráfico supondrá 0,5 puntos. (En el caso de elaborar otro tipo de gráfico que no sea el solicitado pero que permita observar la evolución temporal de la variable -por ejemplo, gráfico de barras-, se le podrá calificar con hasta 0,25 puntos.) La realización correcta de un eje de coordenadas temporal y otro de valores supondrá hasta 0,5 puntos más. El gráfico deberá contar asimismo con sus correspondientes leyenda, título y fuente (otros 0,25 puntos). La explicación correcta de la tendencia expresada en el gráfico, especialmente el comportamiento diferencial entre el turismo procedente de Europa y el del venido desde el resto del mundo, y también el marcado origen europeo de la demanda y el fuerte descenso tras 2007, será valorado hasta con 1,25 puntos.

La limpieza, la claridad y el ajuste de proporciones serán consideradas para otorgar la máxima puntuación en cada caso.

Cuestión 2ª (2 puntos).

El alumno deberá explicar las diferencias a partir de las diferentes relaciones expresadas en cada mapa: en uno, con el volumen demográfico de cada provincia; en otro, con su extensión (0,5 puntos). Por ello, la expresión de las diferencias deberá basarse en una correcta identificación de las provincias y entornos geográficos citados, tanto a la hora de expresar las zonas con mayor incidencia del turismo desde cualquier punto de vista (hasta 0,5 puntos), como de aquellas donde las diferencias puedan ser más acusadas entre ambos mapas -caso de algunas provincias rurales de poca población, pero también de las grandes concentraciones metropolitanas- (otros 0,5 puntos). La capacidad para expresar estas diferencias de manera sistemática y ordenada, estableciendo similitudes entre distintos territorios complementará los otros 0,5 puntos restantes.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El alumno podrá enfocar la cuestión desde distintos ángulos, pero siempre explicar que el turismo no afecta de la misma manera a los distintos territorios, puesto que los recursos disponibles (el buen clima, el agua, la nieve, la montaña, el patrimonio cultural...) no son iguales. Una buena explicación en este sentido supondrá 1 punto. Al mismo tiempo, deberá considerar que una infraestructura hotelera de similar número de plazas no supone el mismo impacto económico en una zona muy poblada y de economía muy diversificada que en otra demográficamente deprimida o de escasa industrialización, como en algunas del interior montañoso (0,75 puntos). Si además, es capaz de determinar las áreas de mayor concentración turística –tanto espacialmente como por su impacto económico, caso de las islas- se le podrá otorgar los 0,75 puntos restantes. Aportar matices complementarios, como la comprensión de que el sector turístico no está compuesto sólo por los extranjeros que acuden en busca del sol y el mar cálido sino que también hay un fuerte componente nacional (más visible en áreas interiores), o comentar cómo el turismo ha servido para dinamizar algunos espacios rurales de escaso empleo no primario podrá compensar alguna carencia en los aspectos anteriores.

La claridad expositiva también podrá ser tenida en cuenta en este aspecto.

Cuestión 4ª (3 puntos).

Se valorará que el alumno indique las aportaciones del turismo a la economía y a la sociedad española; debe destacar el efecto en la balanza de pagos, la incidencia en el empleo directo, el fomento de actividad en otros sectores (como construcción, comercio...), el desarrollo de los transportes, la transformación de la vida cotidiana, la llegada de nuevas modas y costumbres, la mejora del patrimonio cultural... (hasta 1,5 puntos).

En cuanto a los puntos fuertes de España como destino podrán citar desde la combinación de zonas de clima benigno y nivel de vida desarrollado a la cercanía a la demanda, pasando por su variado patrimonio cultural de todo tipo (de paisajes a monumentos, pasando por gastronomía y fiestas) (hasta 0,75 puntos). En cuanto a posibles aspectos negativos, el encarecimiento de los precios, la construcción masiva y el deterioro medioambiental, la competencia de otros destinos emergentes... (hasta 0,75 puntos).

Para alcanzar las calificaciones máximas, se valorará la exposición ordenada y estructurada y la fundamentación de las respuestas.